

NOORD-BRABANDER.

Donderdag 10 October.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

FRANKRIJK.

P A R I J S, den 6den October.

Partikuliere berigten uit Bayonne van den 2den October melden: Een der *Guerillas* van Guipuscoa heeft dezelfs intogt in Frankrijk gedaan. De hoofden die dezelve kommandeerden zijn verdeeld, doch in Navarre volgen drie talrijke benden de bevelen van Tendiso, Moso en Matias. Deze benden doorloopen straffeloos het land tuschen Borunda, los des Hermanas, het Carascal en de omstreken van Aviz.

Men werkt thans aanhoudend met het herstellen van de dienst der posten van Madrid op onze stad over Burgos, Irun en Vittoria. Het schijnt dat de heer *Runigny*, ambassadeur van Frankrijk bij zijnen doortogt te Irun en Vittoria aan de bevolkingen de ondersteuning van het fransche Gouvernement beloofd heeft en de zekerheid van het herstellen der *Fueros* eenigzins heeft te kennen gegeven.

— De hertog *Decazes* is nog niet naar Madrid vertrokken; men merkt op dat er menigvuldige Communicatiën tussehen Bourges en het ministerie van buitenlandsche zaken bestaan, hetgeen doet gelooven dat de heer *Decazes* zal belast zijn met de voorwaarden te bedingen waarop don *Carlos* zal toestemmen om van zijne vorderingen op den troon van Spanje af te zien. Het schijnt echter dat don *Carlos* weinig genegen schijnt toe te staan het geen men van hem vordert.

— Het dagblad *la Presse* meldt dat de Heer *Pontois* naar zijnen post vertrokken is, medenemende bepaalde instructiën die in eenen geheel nieuwen geest vervat zijn. Het kabinet verklaart zich openhartig ten voordeele van *Mehemed-Ali*, doch hij zal officieuselijk op hem handelen ten einde te verkrijgen dat hij van eenige zijner vorderingen afziet. Frankrijk zal hem de erfelijkheid van Egypte en Syrië waarborgen, doch zien te verkrijgen om van het bezit der distrikten van Adana en Tartous af te zien.

— De pakketboot *de Scamandre* den 26sten September uit Malta vertrokken, is den 2 dezer te Marseille aangekomen, overbrengende berigten uit Constantinopel tot den 17den September en uit Alexandrie tot den 16den.

De oplossing van het Oostersche vraagstuk is niet eene schrede vooruitgegaan; er is sedert eenige dagen een groot stilzwijgen betrekkelijk het Egyptische vraagstuk. De Ministers van Zijne Hoogheid gaan steeds voort om zich d.kwerf daarmee in den raad bezig te houden, doch er lekt niets van buiten over hunne deliberatiën uit. Van hunne zijde gaan de ambassadeurs tot geen besluit over en wachten om eene beslissende partij en nieuwe instructiën van hun hof te ontvangen.

Hafiz-Pacha, die men zeide dat hij den Pacha van Egypte was, is te Constantinopel aangekomen, komende van Trebisonde en heeft zich onmiddellijk bij Zijne Hoogheid *Sadrassam*, van waar hij vele andere hooge ambtenaren van het gouvernement is gaan bezoeken, begeven.

De Engelsch-Fransche vloot lag nog altijd voor de Dardanellen en de Engelsche officieren, die in allen haast op een bevel van den Admiraal *Stopford*, vertrokken waren, zijn te Constantinopel terug.

— Volgens brieven uit Alexandrie van den 16den September was er in de staatkunde geen nieuws; men merkte echter op, de volgende regelen, in eenen brief van den 16den door de *Sud* van Marseille bekend gemaakt; daarin wordt gezegd.

» Door de laatste pakketboot heeft de Heer *Cochelet* Consul Generaal van Frankrijk, van den Maarschalk *Soult* voor instructiën ontvangen, om *Mehemed Ali* te verwittigen, dat Frankrijk de overdrevene vorderingen, welke hij beteekend heeft, niet zou kunnen ondersteunen zonder eenen europeschen oorlog te voeren; dat hij bijgevolg Zijne Hoogheid aanraadt om zijne vorderingen te beperken en de vloot terug te geven; dat zoo Frankrijk beloofd had den onderkoning te verdedigen, toen hij tegen alle billijkheid en goede trouw door het Turksche leger werd aangevallen, zulks alleen was om het *statu quo* te verdedigen, hetwelk voor eene nieuwe gesteldheid heeft plaats moeten maken.

» De heer *Cochelet* is boven dien belast den Onder Koning te verzekeren dat Frankrijk echter geen deel zal nemen aan de vijandige demonstratiën, welke tegen hem zouden kunnen worden gedaan en dat het zich zelfs met de wapenen tegen eenen inval van welke mogendheid ook in Egypte zou verzetten.

» *Mehemed-Ali* van zijne ziekte nog ligt ongesteld zijnde, toen hij deze lijdning ontving, is daarover levendig getroffen geweest en men weet niet welk besluit hij nemen zal.

P. S. Op dit oogenblik (8 ure des avonds) deelt men ons mede dat de onderkoning nog geen antwoord aan den heer *Cochelet* gegeven heeft. De heer *Cailé* is nog hier en zal met deze pakketboot niet vertrekken.

— Het vraagstuk der *Fueros* in Spanje veroorzaakt groote verlegenheden en verdeelt de kamer in onderscheidene fractiën; de afgevaardigden der meerderheid, wordt uit Madrid gemeld, zich over

den loop in dezen toestand willende verstaan, hebben eene talrijke vergadering gehouden. Er is beslist dat de beide ontwerpen der meerderheid en der minderheid van de Commissie der *Fueros* verworpen zouden worden. De meerderheid der kamer wil dezelve door een amendement doen vervangen, hetwelk de *Fueros* aan de basische provincien en van Navarre zoude toekennen, voorbehoudens de wijzigingen in het traktaat van Bergara aangeduid.

Dit amendement moet gedrukt en aan de kamer rondgedeeft worden, waarover later zal worden beraadslaagd.

In eene latere Correspondentie leest met het volgende.

De dagbladen deelen de beweeggronden mede der beide ontwerpen van de meerderheid en minderheid der Commissie, belast met het onderzoek van het ontwerp van wet over het behoud der *Fueros*. Het ministerie schijnt besloten te hebben het ontwerp der minderheid, waarbij de *Fueros* worden toegestaan, te ondersteunen, hetwelk bij gevolg voor den voortgang der bevrediging meer gunstig is.

Het getal afgevaardigden, welke op den 29sten September aanwezig waren, beliep 119; er ontbraken nog 3 leden om het gevorderde getal aan te vullen, ten einde de beraadslaging over de *Fueros* te kunnen openen.

Eenige personen beweren, dat de ontbinding der Cortes een door het ministerie genomen maatregel is; dat een decreet van prorogatie voorloopig binnen zeer korten tijd moet verschijnen, doch deze tijding schijnt eenigzins te voorbarig te zijn.

Met ongeduld wacht men eenige bijzonderheden over het inrukken van den hertog der Overwinning in Arragon.

BELGIE.

BRUSSEL den 7den October.

Berigten uit Luik van den 6den dezer houden in.

Een twaalfstal aanstokers der onlusten van Gent hebben zich naar deze stad begeven in de hoop om de werklieden tot oproer aan te zetten, daaronder begrepen die van Seraing en omstreken.

Zij rekenden hierop dat de financiële Crisis zou noodzaken om het dagloon wederom op den vorigen voet te stellen, doch zij zijn in hunne verwachting geheel te leur gesteld. Onze bevolking sterk gehecht tot het behoud der orde, wetende dat daarin alleen het geluk is opgesloten, is bedaard gebleven. Vele bankiershuizen, van deze ontwerpen verwittigd, hebben zich gehaast om, zoo noodig, de fondsen aan te bieden; de werklieden zelf hebben aangeboden hunne werkzaamheden voort te zetten, berustende op het woord alleen hunner Chefs, indien deze niet in staat waren om te betalen.

De heer *Cockerill* kennis bekomen hebbende van de onlusten te Gent is op het oogenblik te midden der werklieden verschenen. Al de pogingen zijn mislukt en men heeft niet een enkel oogenblik te vreezen gehad dat de openbare rust zoude verstoord worden.

— *L'Espoir* van Luik verzekert dat volgens inlichtingen uit goede bronnen de tijding bevestigd wordt van de schikking der zaken van den heer *Cockerill*. Partikuliere Correspondentiën melden dat de geldleening zou bestaan bij hypotheek op de onroerende goederen en gewaarborgd op al het materieel der industriële etablissementen, toebehoorende aan den heer *Cockerill*. De voorgeschotene somme zou twintig millioen franken bedragen, tegen den intrest van vijf ten honderd jaarlijks. De teruggave van het kapitaal zou van jaar tot jaar bij aandeelen met de Coupons intrest bij uitlooting plaats hebben. Deze overeenkomst moet te Frankfort gesloten zijn, waartoe vele agenten of zaakgelastigden van den heere *Cockerill* hebben medegewerkt. De heer *Cockerill* is naar Frankfort vertrokken geweest om dit kontrakt te teekenen.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, den 9den October.

Men schrijft uit Tilburg, van den 2den October: „Na het eindigen der plegtigheden, die gisteren bij het inwijden der nieuw gebouwde R. C. Kerk in de Parochie het Goirke hebben plaats gehad, en waarvan in ons vorig Nummer is melding gemaakt, heeft de Wel Eerw. Heer van der Ven, R. C. priester en pastoor aldaar, ter dezer gelegenheid, ter eere van den Hoog. Eerw. Heer den *Dubbeiden*, Vikaris Generaal Apostoliek in het Bisdom van 'S Hertogenbosch, een luisterrijk diné gegeven, waarbij behalve den Edel Achtbare Heer *H. B. Beckers*, Burgemeester dezer stad, en den Heer *Mr. Mutsaerts*, lid van Gedeputeerde Staten dezer provincie, ook eene menigte geestelijke personen benevens den Edelen Kerkenraad, de eer hebben gehad tegenwoordig te zijn, en bij hetwelk eene gepaste vrolijkheid over het onderwerpelijke feest, oot door eene streefende muziek van de leden der Harmonie werd verrast, is aan den dag gelegd.

Boven de voorschreven festiviteit van gisteren hebben de ingezetenen op heden het geluk gehad het heilig vormsel aan een groot getal van die der Parochie het Heyke alhier, in het op gisteren ingewijde en tot Gods tempel gemaakte gebouw door den Hoog. Eerw. Kerk-

voogd te zien toedienen, hetwelk wederom op eene zoodanige plegge en Godsdienstige wijze is geschied, dat deze twee dagen nog lang in het geheugen van de R. C. Geloofsgenooten dezer stad, en andere, die deze feesten hebben bijgewoond, zullen blijven.

HEDEENDAAGSCHE GESTELDHEID VAN HET CATHOLICISME IN GROOT-BRITANNIJE.

De voortgang, welke het catholicismus in groot Brittanje maakt, is verbaazend; de volgende inlichtingen zullen een denkbeeld opleveren van den waren staat van het vroeger zoo gehaat, en zoo men het noemde, zwak *Papismus*. Wij ontleenen hetzelfde uit een artikel van het *Blackwoods Magazijn*, aangehaald door de *Catholic Register* van Dublin.

» De Catholijken, zegt dit tijdschrift, zijn overal. In de kamer der pairs tellen zij den Hertog van *Norfolk*, drie graven en acht lords. Onder de iersche en schotsche pairs, die stem hebben voor de verkiezing der vertegenwoordigers bij het parlement merkt men op twee Catholijke graven, drie burggraven en vier Catholijke Lords. Bijna alle, maar vooral de pairs zijn de doorluchtigste, rijkste en meest invloed hebbende Heeren van het vereenigde Koninkrijk van Groot-Brittanje en Ierland; de rijkste onder de Baronnets volgen de Catholijke Godsdienst, die zeer groot in getal zijn. Een zeer groot getal edellieden, vooral onder de rijken belijden het Catholicismus en hebben in hunne landstrecken den meesten invloed, en het zou niet moeilijk zijn onder deze even als onder de baronnets grondeigenaren te vinden, welker inkomsten 40,000 ponden sterlings en zelfs meer beliepen.

Dit tijdschrift altijd den roodkreet tegen de Catholijken aanheffende vraagt, wie nog, zou kunnen twifelen dat de Catholijken van Engeland aan hunne partij een groot vermogen en eene vaste staatkundige invloed niet zouden kunnen verzekeren; men kan zich hiervan nog te meer overtuigen, wanneer men ziet hoeveel mannen zij niet in de kamer der gemeente tellen. Daar hebben zij, onder de engelschen, den graaf *De Surrey* en vijf lords en onder de Ieren vier of dertig leden.

De echtvereening tusschen protestanten en Catholijken zijn niet minder talrijk en der aandacht waardig, want het is bekend dat de Hertog van *Leeds*, de markies de *Wellesley*, lord *Abermale*, lord *Kirmaid*, lord *Manley* en zoo vele andere protestanten met Catholijke vrouwen gehuwd zijn. Even zoo is het met vele groote protestantsche dames gelegen, die met Catholijken zijn getrouwd, zoo als de zuster van den Hertog van *Sutherland*, gehuwd met lord *Surrij*, de dochter van lord *Sefton* getrouwd met den heer *Townley*, een der rijkste Catholijken van *Lancashire*. Dit zijn bijzondere zaken, doch die in de tegenwoordige omstandigheden een groot daglicht over eenige daadzaken van algemeene orde verspreiden. Alzoo bij voorbeeld, is het onmogelijk op die zaken niet te letten, wanneer men leden van de doorluchtigste families tot het Papismus (zoo als de schrijver zich uitdrukt), ziet bekeeren.

Overal tot zelfs bij het Hof vindt men Catholijken. De koninklijke Trésorier is Catholijk, de Markiezin van *Wellesley* is Catholijk, Ladij *Bedingfield* is Catholijk, de Graaf de *Pingal* is Catholijk. . . . en het is algemeen bekend, dat sedert eenigen tijd geene openbare posten anders dan aan eenen Catholijk gegeven worden. En hetzelfde stelsel heeft in de kolonien de overhand, alwaar een *O'Connell*, Kommandant over de militaire troepen van het zuider-Gallis is.

Indien men dit tijdschrift nagaat, had het Papismus, zoo als het zich uitdrukt, in rijkdommen, invloed, eer en magt toegenomen; het is door alle rigtingen en door alle middelen vooruitgegaan. In 1792 waren er in geheel Brittanje slechts 30 Catholijke kapellen en thans zijn er 519 en 43 kerken. Op datzelfde tijdstip was er niet een Catholijk kollegie; thans zijn er 10 en 60 seminarien, zonder daaronder de aan de scholen verknochte kapellen te rekenen. Nog niet lang geleden liet de Heer *Blondel*, een Catholijk Gentleman, een der rijkste eigenaren van het Graafschap Lancaster bij zijn afsterven 200,000 ponden sterling aan den Bisschop van Londen na; men twijfelt niet of dit geschenk is voor het oprigten van eenige gestichten van dien aard gedaan. Een ander legaat, hetwelk zeer aanzienlijk is, is door zekere jufvrouw *Dempzey* gemaakt, welke haar geheele fortuin, hetwelk naar men zegt, een der aanzienlijkste moet zijn, aan de kerk getaten heeft. Onze Catholijken leggen overal den levendigsten ijver en de grootste werkzaamheid aan den dag; overigens wanneer de inwendige bronnen hun mogten ontbreken, zullen hunne broeders van buiten daarin wel voorzien. Men haalt, zegt dit tijdschrift, eene vreemde associatie (die van *Leopoldine* van Oostenrijk) aan, van welke zij onderstand ontvangen.

Men moet bovendien niet vergeten dat de Catholijke bevolking van Groot-Brittanje thans twee miljoen zielen bedraagt zonder de Ieren daaronder te berekenen en dat men in Ierland alleen 2,500 priesters met vier Aartsbisschoppen, acht en twintig Bisschoppen en acht kollegien zonder dat van *Magnooth*, telt.

Schotland heeft al wederom, volgens de klaagtoonen van dit tijdschrift, den betreurenswaardigen voortgang van het Papismus gezien. Het westen vooral is getuigen van deszelfs spoedige verspreiding geweest. In Glasgow alleen zijn 30,000 Catholijken; even zoo veel telt men er te *Stirling*, alwaar eene prachtige kerk gebouwd wordt.

De gevaren voor het protestantismus zijn in de kolonien nog veel grooter; want daar inderdaad rigt Rome al deszelfs pogingen, en deszelfs agenten leggen eene verbaazende werkzaamheid aan den dag.

Eenige dagen na de bekendmaking van dit artikel hief een ander dagblad de *Times* denzelfden alarmkreet aan en riep het betuigend geweld der protestantsche wetgeving tegen de verschrikkelijke uitbreiding van het Papismus in; doch deze schuldige verlangens werden niet verhoord. Het gezag meer billijk of meer voorzigtig dan de toriefactie liet het Catholicismus in vrede.

HARINGKARSPEL, 8 October 1839.

Ministeriële verantwoordelijkheid! . . . woelgeesten, woelgeesten die daarvan spreken; woelgeesten die daarover schrijven; woelgeesten die daarover denken; — en niet alleen woelgeesten, maar domme menschen levens, als hadden wij geene verantwoordelijkheid der ministers, als konden zij niet voor den Hoogen Raad geroepen worden, even als ieder ander hoog ambtenaar die in de uitoefening van zijne functien eene wandaad pleegt! Kent gij dan art. 177 der grondwet niet, kent gij dan art. 92 niet der Wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der Justitie? — Woelgeesten! Woelgeesten! . . . Dit kreeg ik tot antwoord van zeker iemand, minnaar van al wat weleer was, vijand van al wat aan verandering gelijkt, toen ik het waagde met hem over ministeriële verantwoordelijkheid, welke ik bij de herziening van onze grondwet opgenomen wilde zien, in gesprek te treden.

Hij is een gezeten burger, heeft eenen fraaijen gevel aan de straat en steeds een kwispeldoor op tafel; heeft gezworen nimmer den voet op eene sloomboot te zetten, nimmer in eene diligence te klimmen, nimmer aan eene reis langs eenen ijzeren spoorweg te denken; gaat geregeld het afvaren van de bargie bezigtigen, heeft alsdan een mop-hondje aan een leuwije loopend, vaart wel eens een eindweg; mede en zweert den schipper, bij al wat heilig is, dat hij tot den laasten dag van zijnen wandel hier op aarde, in de roef van eene trekschuit te vinden zal zijn. — Hij is geabonneerd *more majorum* aan de Haartemsche courant: deze krijgt hij, omdat zulks zoo hoort, doch weet zelve niet regt waarom; en aan het Handelsblad, op wiens duiventijdingen en beursberigten hij gretig valt. Gelegenheid voor dichtkunst brengt mede dat hij, buiten en behalve het Handelsblad, ook nog de *Avondbode* leest, en eenige boeken, waaronder de werken van Cats en nog latere schrijvers, in een net kastje met een net gordijntje boven eene bureau heeft staan. Voorts ontvangt hij geregeld wekelijks het domine's-briefje en gaat iedere zondag met een rolkoetsje of brommertje naar de kerk: hij heeft met den huurkoetsier een vast akkoord. Hij houdt kanarie vogels, een papegaai en een aanzienlijk getal kippen, hondjes en katten. Een rad van ijzerdraad met witte muizen in zemelen en twee glazen-stulpen met goud en zilvervischjes zijn de geliefkoosde sieraden van zijn opkamertje. Daar zit hij in het gewaad zijner voorouderen met mullen, waarin bont, met eene lade vol lange pijpen, een komfoor en een kopje thee. — Hij is eigenaar van meerdere huizen, en om de bepalingen van de *nieuwe wet* omtrent den gemeenen muur en de hypotheeken goed te kennen, heeft hij de officiële uitgave der Nederlandsche Wetboeken gekocht, de tweede, die met het geringste getal zin- en drukfouten, ligt op zijne tafel — waarschijnlijk had hij art. 92. 17. O. opgeslagen, nadat hij, weilligt in het *Handelsblad* of de *avondbode*, gelezen had, dat in dat art. de waarborg der stipste naleving van de grondwet lag. Nu was hij gerust want nu moesten de woelgeesten, waren zij niet overdreven dom, zich overtuigen dat hetgeen zij verlangden reeds bestond, en derhalve kon hij hen te regt verwijten dat het hen alleen te doen was om onrust te stoken.

Hij zat aan den ingang van eenen bloementuin, in de schaduw van langs lat-werk geleide lindeboomen; eene nog rookende pijp lag gebroken voor zijne voeten en, met eene bevende hand, de tranen in de oogen, rijkte hij naar het *Handelsblad* van 29 Sept. 1839, hetwelk hem ontvallen was. . . . — Op dat oogenblik werd ik bij hem gelaten: in het voorbijgaan las ik de woorden: *gedachten betrekkelijk een huwelijk des Konings* in de ter grond liggende Courant.

Ik werd zeer wel ontvangen want ik kwam verschene huurpenningen betalen en het gezigt van enig goud gaf aan het gelaat van mijnen huisbaas een glans van welzijn en vrolijkheid terug. Eerst werd er over de huur en de betaling daarvan gesproken, en dit duurde vrij lang; doch daarop kwamen de gebeurtenissen van den dag op het tapijt, het huwelijk van den Koning, in het welk hij niet instemde, omdat, zeide hij, de aanstaande van *Vader Willem* de leer der *Synode van Dordrecht* niet was toegedaan; de herziening van de grondwet, waarmede hij zich niet vereenigen konde omdat *men wel weet wat men heeft, maar niet wat men zal krijgen, omdat niet iedere verandering eene verbetering is en omdat het beter is een vogel in de hand als tien in de lucht*, enz. Ik vroeg zonder genoegzaam na te denken, hoe het met den ijzeren spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem gelegen was, doch, wist niet hoe ik spoedig genoeg over dit onderwerp zoude zwijgen, toen ik den Heer Kreeftengang, zoo heet mijn huisbaas, in toorn ontstoken tegen de nieuwigheden van de eeuw hoorde uitvaren en, meer en meer ontsteld, mij verhalen dat hij dienzelfden dag een zijner Neven ontferfd had, omdat deze per stoomwagen de reis naar Amsterdam van Haarlem gedaan had. — Ik liet spoedig het gesprek over iets anders loopen, doch nu ontviel mij een nog grootere misslag, want ik gaf mijn verlangen te kennen dat in onze te herziene grondwet de verantwoordelijkheid der ministers werde opgenomen. De verontwaardiging van den Heere Kreeftengang kende nu geene perken meer en zij gaf aanleiding tot de uitboezeming welke ik hierboven verhaalde. Ik wilde mijn gevoelen eenigzinds regtvaardigen, doch mijne woorden vonden geen ingang en met dezelve nam de verontwaardiging van den Heer K. toe. Na weinige oogenblikken, zich met geweld inhoudende, gaf zijn Ed. mij te kennen, dat hij zich moest kleeden om naar een kransje te gaan — ik begreep wat zulks zeggen wilde en ik verwijderde mij. Intusschen waren mij de art. 177 Grondw. en 92. R. O. in het geheugen gebleven, en toen ik te huis kwam sloeg ik die bepalingen op, (want ik bezit de Nederlandsche wetboeken ook, doch voorzigtigheidshalve gebruik ik nimmer de officiële uitgave) en ik bevond. . . . Doch wat doet nu dat lange verhaal betrekkelijk de ontmoeting van den Heer K. ter zake? Eigenlijk niets, dewijl ik alleen wilde gezegd hebben — dat art. 177 Grondw. *junct.* art. 92.

R. O. niet het minst de getrouwe nakoming der grondwettige verordeningen, van zijde het Gouvernement aan de Natie waarborgt.

Ei lieve, wie toch zal den minister die in de uitoefening zijner functien tegen Staat of Grondwet misdreven heeft, ter verantwoording voor den Hoogen Raad roepen, zoo niet de Procureur Generaal? En hoe verre nu strekt de bevoegdheid van deze, om zulke te doen, zich uit? — Zoo verre als hem dezelve door het Gouvernement niet zal ontnomen worden — zoo menigmaal het Bestuur de grondwet zou verkracht hebben, zoo menigmaal zou den Procureur Generaal kunnen bevelen die verkrachting buiten gevolg te laten; en wel omdat ingevolge art. 5 R. O., hetwelk den Heere Kreeftengang onbekend schijnt geweest te zijn, „de ambtenaar bij het openbaar ministerie zijn verplicht de bevelen na te komen, welke in hunne ambtsbetrekking door de daartoe bevoegde magt, van wege den Koning zullen worden gegeven.” Ziedaar de bevoegdheid om den verkrachter te vervolgen aan des verkrachter's eigene willekeur overgelaten; ziedaar de minister welke, van wege den Koning, de grondwet overtreden heeft, in de mogelijkheid gesteld van wege denzelve Koning het niet vervolgen dier overtreding te besluiten; ziedaar het Gouvernement meester van iedere misdrijf ten spotte van Grondwet en Volk gepleegd, straffeloos te doen plaats grijpen.

Doch de Heer Kreeftengang had ook buitendien een geheel verkeerd denkbeeld van hetgeen men *ministeriële verantwoordelijkheid* noemt, daar de misdrijven door bovengemelde artikels bedoeld *onwettige daden* zijn.

Wat dan is *ministeriële verantwoordelijkheid*? welk is haar kring? welke hare perken? over welke misdrijven van de ministers strekt zich haar rechtsgebied uit, en welke behooren niet tot hetzelfde.

Strekt dat rechtsgebied zich uit tot onwettige daden, d. i. tot onbehoorlijke aanmatiging en uitoefening van eene magt welke de wet hen niet toekent, dan wel alleenlijk tot het misbruik eener wettige magt en daden welke de wettige uitoefening van deze medebrengt? In het eerste geval zouden de misdaden of misdrijven der ministers in hun afgezonderd leven tot die verantwoordelijkheid behooren; dan zoude het vertegenwoordigend ligchaam eene beschuldiging tegen den minister moeten instellen, om denzelve wegens manslag, diefstal of wat dan ook te vervolgen, hoezeer deze daden in geen verband met zijne ministeriële betrekking staan. In het tweede daarentegen zijn de ministers *verantwoordelijk* voor al hetgeen buiten hunne staatkundige betrekking is, maar zijn zij, zoo die daden strafbaar zijn, aan de gewone rechtspleging onderworpen. Iedere *onwettige* daad ligt buiten de staatkundige betrekking van den minister, want die betrekking kent hem alleen een wettig gezag toe.

Alle de bepalingen welke men in de grondwet, de Code Pénal en de wet op de R. O. aantreft omtrent de vervolging van ministers, strekken zich uitsluitend tot de *onwettige* daden van dezelve uit; daden waarvoor zij even als ieder ander burger strafbaar zijn en voor dewelke slechts eene afzonderlijke *wijze van vervolgen* is voorgeschreven, wanneer de overtreder een hoog ambtenaar is. Van de verantwoording omtrent *het gebruik eener wettige bevoegdheid*, voor zoo verre hetzelfde in gegeven omstandigheden strijdig kan zijn met de belangen der natie, voor zoo verre hetzelfde in geveene omstandigheden den staat in gevaar kan brengen enz. enz. eene dusdanige verantwoording, welke juist het rechtsgebied der *ministeriële verantwoordelijkheid* uitmaakt, is bij ons door geene wettige verordening gebuldigd.

En toch zonder eene dusdanige verantwoordelijkheid is de grondwet eene dode letter; zij moge in hare bepalingen de meest vrije leer verkondigen, welke waarborg levert zij voor vrijheid op, indien de naleving van dezelve alleen van de goede trouw van het gouvernement afhangt; indien de ministers, de agenten van het hoofd van den staat, niet ter verantwoording hunner ministeriële daden kunnen worden opgeroepen, zich steeds achter de onschendbaarheid van dat hoofd verschansende? De ministers zijn niet verantwoordelijk; zij handelen in naam en van wege een onschendbaar hoofd, deelen in die onschendbaarheid; en zoo doende staat de natie geene wettige weg open om ongrondwettige maatregelen tegen te gaan en zou haar niets over blijven dan geweld, wanneer de maat van miskenning harer heilige regten vol gemeten zou zijn.

Durfde ik het nog wagen om met nieuwigheden bij den heere *Kreeftengang* aan te komen, dan zou e ik hem een en ander trachten te betoogen, doch hij heeft alsnu aan dezelve voor eeuwig allen toegang ontnomen; *Stilstand en zelfs teruggang* staat in alle groote letters op den fraaijen gevel van zijne woning geschilderd.

BETALING VAN PENSIOENEN.

Op Maandag den 14den October 1839 (over de derde drie maanden van 1839.

De Administrateur van 's Rijks Schatkist in de Provincie Noord-Brabant, advertteert de belanghebbenden, dat de betaling van Pensioenen over de derde drie maanden van den Jare 1839, een aanvang zal nemen ten zijne Kantore op Maandag den 14den dezer van des morgens negen tot twaalf uren, (uitgezonderd Zonen. Feestdagen.) wijdere worden de belanghebbenden verzocht, om zich ten spoedigste van de Attestation de Vita te voorzien, ten einde de betaling in de eerste week kan plaats hebben.

's Bosch den 5den October 1839.

De Administrateur voornoemd.
L. J. DE LA COURT.

ADVERTENTIEN.

Heden Overleed tot mijne innige droefheid, na voorzien te zijn geweest der laatste H. H. Sacramenten, mijne dierbare

Echtgenoot **MARIA ANTONETTA DE LAROCHE**, in den Ouderdom van 57 Jaren.
J. RAMAKERS.

's Hertogenbosch,
den 4 October 1839.

De Notaris **P. GELPKE**, residerende te Dinther, zal ten verzoeke van den Hoog Edel Geboren Heer Baron **VAN DEN BOGAERDE VAN TER BRUGGE**, Heer van Heeswijk en Dinther, Staatsraad Gouverneur van Noord-Brabant enz. enz. op Vrijdag den 18den October 1839, 's namiddags om 3 uren ten huize van **J. SCHELLINGS**, te Dinther, voor 5 of 10 jren publiek verhuren:

De Kapitale **LANDHOEVE**, genaamd den **HANENBERG**, onder Dinther, bestaande in groote **BOERENHUIZING**, naar verkiezing met bijvoeging van logeable behangen **KAMERS** met Planken Vloeren en andere **APARTEMEN-TEN**, aparte **SCHUUR**, **STALLING** enz. benevens **TUIN**, **BOOMGAARD**, **BOUW-** en **WEL-LANDEN** met genoegzaam **HAKHOUT**, alles aan een besloten terrein van 25 Bunders en in eenen uitmuntenden staat zich bevindende.

Aan te vaarden op plaatselijke gebruikelijke tijden in 1840.

LEENDERT CORNELIS VAN DE VEN Junior, Notaris te 's Hertogenbosch, heeft op den 2den October 1839 provisioneel publiek verkocht:

IN DEN POLDER DE VLIERT.
ONDER **ROSMALEN**.

- 1e. Koop. 5 B. 16 R. 20. E. **HOOILAND**, Kad. Sectie E. 34, met de slagen voor f 1825.
- 2e. Koop. 3 B. 55 R. 90 E. **HOOILAND**, genaamd de *grote Braakmeer*, Kad. Sectie E. 35; met de slagen voor f 2200.
- 3e. Koop. 1 B. 10 E. **HOOILAND**, genaamd *Paulusmorgen*, Kad. Sectie E. 45, met de slagen voor f 125.
- 4e. Koop. 1 B. 81 R. 10 E. **HOOILAND**, de *korte Boschkamp*, Kad. Sectie E. 51, met de slagen voor f 680.
- 5e. Koop. 1 B. 80 R. 20 E. **HOOILAND**, de *lange Boschkamp*, Kad. Sectie E. 53, met de slagen voor f 660.
- 6e. Koop. 2 B. 39 R. 60 E. **HOOILAND**, Kad. Sectie E. 54, met de slagen voor f 680.
- 7e. Koop. 2 B. 86 R. 80 E. **HOOILAND**, *achter de Geuzenkamp*, Kad. Sectie E. 55, met de slagen voor f 850.
- 8e. Koop. 1 B. 75 R. 30 E. **HOOILAND**, genaamd de *Elf Hont*, Kad. Sectie E. 63 en 75, met de slagen voor f 1600.
- 9e. Koop. 2 B. 36 R. 70 E. **HOOILAND**, Kad. Sectie E. 64; met de slagen voor f 1700.
- 10e. Koop. 1 B. 57 R. **HOOILAND**, genaamd de *grootten Elst*, Kad. Sectie E. 74, met de slagen voor f 1775.
- 11e. Koop. 2 B. 47 R. 20 E. **HOOILAND**, den *Hoogen Elst*, Kad. Sectie E. 79, met de slagen voor f 2200.
12. Koop. 1 B. 14 R. 20 E. **THEELLAND**, genaamd de *Lekpot*, Kad. Sectie E. 128 en 129, met de slagen voor f 1010.

ONDER **'SHERTOGENBOSCH**.

- 13e. Koop. 1 B. 70 R. 60 E. **HOOILAND**, genaamd *Koek en Bry*, Kad. Sectie C. 14 en 15, met de slagen voor f 285.
- 14e. Koop. 2 B. 31 R. 50 E. **HOOILAND**, genaamd *Hylekamp*, (noordelijk gedeelte) Kad. Sectie C. 16 en 17, met de slagen voor f 650.
- 15e. Koop. 2 B. 76 R. **HOOILAND**, genaamd *Wylekamp*, (zuidelijk gedeelte) Kad. Sectie C. 34, met de slagen voor f 950.

De twee laatstvermeide Koopen in massa, met de slagen voor f 1900.

- 16e. Koop. 2 B. 23 R. 30 E. **HOOILAND**, genaamd *Zylekampke*, Kad. Sectie C. 35, met de slagen voor f 1000.
- 17e. Koop. 2 B. 62 R. 20 E. **HOOILAND**, genaamd *Laurenskampke*, Kad. Sectie C. 37, met de slagen voor f 1000.
- 18e. Koop. 54 R. 20 E. **HOOILAND**, genaamd de *Zeven Hont*, Kad. Sectie C. 210, met de slagen voor f 120.
- 19e. Koop. Vier **SCHAREN** in de Bossche Weivliert, Kad. Sectie C. 40 tot en met 54, met de slagen voor f 355.

ONDER **MEELEN**.

- 20e. Koop. 42 R. 60 E. **HOOILAND**, aan den *Ham*, Kad. Sectie A. 173, met de slagen voor f 600.
- 21e. Koop. 1 B. 54 R. 40 E. **HOOILAND**, genaamd de *Schelen*, Kad. Sectie A. 327, met de slagen voor f 2200.
- 22e. Koop. 39 R. 50 E. **THEELLAND**, onder *Vegchel*, genaamd de *Korte Slukken*, Kad. Sectie E. 1301, met de slagen voor f 80.
- 23e. Koop. 81 R. 20 E. **THEELLAND** onder *Heeswijk*, in den *Fokkerhoek*, Kad. Sectie B. 832, met de slagen voor f 750.

- 24e. Koop. 62 R. 40 E. T E E L L A N D aldaar, Kad. Sectie B. 834, met de slagen voor f 610.
- 25e. Koop. 82 R. 10 E. T E E L L A N D, onder *Geffen*, genaamd *de Lookamp*, Kad. Sectie C. 506, met de slagen voor f 450.
- 26e. Koop. 60 R. 60 E. T E E L L A N D, onder *Nuland aan de Loonsche Straat*, Kad. Sectie B. 225, 226 en 227, met de slagen voor f 280.
- 27e. Koop. 1 B. 14 R. T E E L - en W E I L A N D aldaar in *het Vinkel*, Kad. Sectie C. 106 tot 111, met de slagen voor f 525.
- 28e. Koop. 77 R. 30. E. T E E L L A N D aldaar op *Kaathoven*, Kad. Sectie C. 716, met de slagen voor f 460.
- 29e. Koop. 2 B. 40 R. 60 E. T E E L L A N D aldaar, genaamd *de Kromme Hoek*, Kad. Sectie B. 549; met de slagen voor f 1060.
- 30e. Koop. 1 B. 51 R. 20 E. T E E L L A N D, onder *St. Michiels Gestel*, genaamd *Nieuwland*, Kad. Sectie C. 947, 948 en 955; met de slagen voor f 1400.
- 31e. Koop. 3 B. 31 R. 20 E. D E N N E N B O S C H, te *Luysel* onder *Boxtel*, Kad. Sectie C. 408, met de slagen voor f 800.
- 32e. Koop. 82 R. 80 E. T E E L L A N D te *Haaren*, genaamd *den Heesakker*, Kad. Sectie B. 306, met de slagen voor f 300.
- 33e. Koop. 91 R. T E E L L A N D aldaar, genaamd *de Hoenezen*, Kad. Sectie C. 189 en 190, met de slagen voor f 415.
- 34e. Koop. 37 R. T E E L L A N D onder *Vlymen in het Blok de Kamp*, Kad. Sectie B. 747, met de slagen voor f 570.

Waarvan de finale Verkoopning zal geschieden op Woensdag den 16den October 1839, des namiddags ten vijf ure, in het Brabandsch Koffijhuis bij *L. C O R D E N S*, te 's Hertogenbosch.

Nadere inlichtingen te bekomen zoo ten kantore van den Notaris *B Y V O E T* als van den voornoemden Notaris *V A N D E V E N* te 's Hertogenbosch.

AAN OUDERS EN VOOGDEN.

Pensionnaat voor Jonge Jufvrouwen opgericht te *Hamont* Provincie *Limburg* bestuurd door Religieusen, *URSULINEN*.

Het Nieuwe Gebouw, hiertoe aangelegd is door deszelfs luchtige en gezonde ligging, door de ruimte van hof en omtrek, bijzonder geschikt tot het einde van dit gesticht.

De Religieusen, komende uit het bekende *M O E D E R - H U I S* van *Tildonk*, leggen zich voornamelijk toe, om de aan hunne zorg toevertrouwde Dochters de gronden van de ware Godsdienst en der goede Zeden, welke voorzeker de grondslag eener Volmaakte Opvoeding zijn, in te boezemen.

De Dochters worden onderwezen in de Fransche, en Nederduitsche talen, Aardrijks- Geschied- en Rekenkunde, Schrijven, Brievenstijl, Boekhouden, Naaijen, Breiden, Borduren, Teekenen enz.

Het Jaarlijksche Kostgeld, beloopt drie honderd Franken, en moet bij elke drie Maanden vooruit betaald worden.

Bij vrachtvrije brieven kan men verdere inlichtingen bekomen.

. De Notaris *J. F. POOL* te *Druuten*, zal, als lastheb- bende van de Beneficiaire Erfgenamen van wijlen den Heer *Mr. W. T. VAN BENNEKOM*, te *Wamel*, op Zaterdag den 19den October 1839, des namiddags ten 4 ure, ten huize van *H. W. VAN DER SYP* te *Wamel* Verkoopen:

ONDER WAMEL.

1e. Koop. Een BOUWHOF, de *Poll-nbouwing*, met Uiter- waard *WEI-* en BOUWLAND en HOUTGE- WAS; groot ruim 23 Bunders; en 10 Perceelen en in massa op f 16,400.

2e. Koop. Een dito, de *Bouwing*, met Uiterwaarden, BOO- GAARDEN, *WEI-* en BOUWLAND en HOUTGEWAS, groot 31½ Bunder: in 9 Perceelen en in massa op f 15,400.

De *Generale massa* op 32,000.

3e. Koop. Vier HUIZEN met TUÏNEN, T E E L L A N D en HOUTGEWAS, een Perceel BOUWLAND, en twee Kampen *WEILAND*; zamen groot 6 Bun- ders, 74 Roeden in 6 Perceelen.

ONDER I. E. E. U. W. E. N.

4e. Koop. Een Perceel LAND-, groot 42 roeden, in Erfpacht voor f 14. —

. Men verlangt op een Buiten niet ver van den Bosch eene KINDERMEID, die goed Strijken en Wasschen kan, tegen f 50 Huur. — Adres met franco Brieven bij den Druk- ker en Uitgever dezes onder Litt. L. F.

Granenmarkt.

Te Amsterdam van Maandag den 7den October.

Tarwe ging als volgt aan gebruikers van de hand: 128 p. w. Pools f 402; 129 p. b. dito f 360; 128 p. n. Rijn f 340; 128 p. j. dito f 355; 127 p. roode Kon. f 343; 125 p. dito f 340; 126 p. b. f 360; 129 p. betere dito f 390; 126 p. b. Molst. f 320; 123 p. Oostvr. f 305.

Te 's Hertogenbosch, bij D. A. A. DE ROOY, Boek- en Courantdrukker.

Rogge bij vorige prijzen, 118 p. Riga f 175; 119, 120 p. Pruus. f 172, 174; 118, 121 p. dito f 168, 176; 122 p. Rost. f 182.

Garst zonder handel.

Haver in een doen; 87 p. dikke f 127; 78 p. o. Voer f 104.

Boekweit prijshoudend, 115, 116 p. Gelders. f 200; 117, 118 p. dito f 203, 205; 110 p. Holst. f 155.

Koolzaad in een doen; Oostvr. 46 p. st.; oud Elve 40 p. st.

Lijnzaad in een doen; 102 p. Kon. f 232½.

Raap-Olie was vooral op het laatst niet willig; per 61w. f 32½ Vlieg, f 31½ a ½; Nov. f 31½, a ½; Dec. f 31½ a ½; Mei f 32½.

Lijn-Olie per 61w. f 29; Vlieg. f 27½, 28. Hennep-Olie per 61w. f 34½; Vlieg. f 33½.

Raapkoeken f 65 a 70. Lijnkoeken f 8½ a 11.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden Maandag den 7den October 4½ Ure.

Werk. Sch. 2½ pCt. 52, 1½, ¾, ¼, 1/8 Dito. 5 pCt. 101½, 1/8, 1/16. Kanabiljetten. f 25½, 1/8. Am. Sijnd, 4½ pCt. 94½, 1/8. Dito. . . 3½ pCt. 79½, 1/8. Handelm. 173½, Oost-Indie. 5 pCt. 98½, 1/8. Ardoins 85 p. st. 27, 26½. Passive. 7½. Roebels. 6 pCt. 67½. Metalliek. . . . 103.

Latere Berigten.

P A R I J S den 7den October.

Wij hebben heden geene Fransche papieren ontvangen.

— Een Engelsch dagblad meldt dat er sprake is om het getal der Catholijke Bisschoppen in Engeland te vermeerderen. De Graafschappen van Cumberland, Northumberland, Westmoreland en Durham zouden een distrikt en Yorkshire een ander uitmaken. De Graafschappen van Lancaster en dat van Chester zouden ook een afzonderlijk distrikt uitmaken. Men gevoelt dat zulks niets dan geruchten zijn, welke wij echter niet willen waarborgen; doch het is zeer waar dat het Lancashire en Yorkshire diegenen zijn, alwaar de meeste Catholijken gevonden worden. Het eerste tellt 90 en het tweede 56 Catholijke Congregatien.

— Berigten uit Madrid van den 28sten September melden.

De ambassadeur van Frankrijk heeft eene Conferentie met den President van den raad gehad en zal morgen een bijzonder gehoor bij de Koningin hebben.

De Kolonel *Wijde*, engelsch Commissaris, vergezeld van den Hertog der Overwinning in Arragon met een leger korps van 35 Bataillons, 16 eskadrons en artillerie.

De *Guerilla* van Guipuzcoa onder de bevelen van den pastoor *Zuballo* is ontbonden. De kommandant en de officieren hebben zich te Bergara aangeboden en dertig Soldaten zijn naar Frankrijk gegaan. De andere zijn thans bijna alle verstrooid.

— Berigten uit Hanover van den 28sten September houden in, dat de Commissie belast met de herziening der grondwet binnen veertien dagen hare werkzaamheden zal geëindigd hebben.

Den 1sten October heeft in die stad een Handels Congres plaats gehad, zamengesteld uit Kooplieden uit de onderscheidene gedeelten des Koninkrijks, waarin men zich onledig gehouden heeft met het onderzoeken der vraag of het voor Hanover wet nuttig is een gedeelte van de vereeniging der duitsche douanen uit te maken.

Bij het ministerie van binnenlandsche zaken is de tijding ont- vangen dat aan de grenzen van Spanje Carlistische proclamatiën in het Spaansch opgemaakt, verspreid waren.

Don *Carlos* heeft laatstleden Zondag de Mis in de Cathedrale Kerk van Bourges bijgewoond. De Aartsbisschop, *Mgr. de Villote* heeft hem met zijne geestelijkheid aan den ingang der Kerk inge- haald en de vorstelijke eer bewezen.

— De laatste berigten uit de departementen melden dat op acht en dertig markten in de departementen de granen in prijs gedaald zijn, terwijl eene rijzing op slechts vijftien markten heeft plaats gehad.

— *Z. M. Lodewijk Philips*, is zijn 67 jaar ingegaan. Hij is geboren den 6 October 1773. Niet een zijner voorouders heeft meer dan 60 jaren bereikt.

Brussel den 8sten October.

Naar men verneemt zou *Z. M.* het voornemen hebben zich naar Wiesbaden te begeven, ten einde aldaar de baden te gebruiken.

Men veronderstelt dat *Z. M.* verlangen zoude bij die gelegenheid een onderhoud te hebben met *Z. D. H.* den Prins *de Metternich* die zich thans te Johannesburg bevindt.

De *Achensche Zeitung* zegt dat eene stoomboot te Keulen in gereedheid gebracht is, om *Z. M.* den Koning der Belgen van Keulen naar Biberich den 11den dezer over te brengen. Bij die gelegenheid zal de *John Cockeril* hare eerste reis doen.

— De laatste berigten uit Gent luiden gunstig. Men leest in *l'Organe des Flandres* het volgende:

Wij zijn gelukkig heden (den 5den) goede tijdingen te kunnen mede deelen. Geene onlusten hebben den nacht noch den verlopen dag gestoord; tot heden avond elf uren was alles in de volmaakste rust. De fabriekanten hebben al hunnen invloed op de werklieden doen gelden om te werken, en men verneemt met genoegen, dat hunne pogingen met het beste gevolg bekroond zijn.

Heden waren wederom vele fabrieken in volle werking en men merkte weinig ledige werklieden op de straten op.

De linietroepen en de Curassiers bleven echter nog hunne dienst verrigten en bivakkeerden op de wapenplaats en de vrijdagmarkt.